

Донецький державний
університет управління

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія девіантної поведінки

КАФЕДРА

соціології управління

РОЗРОБНИК

Чаплик Микола Миколайович

к.і.н., доцент

chaplyk.m@inbox.dsum.edu.ua

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3

кредитів ЄКТС
(90 годин)

32

годин - контактна робота з викладачем
(16 годин лекцій;
16 години семінарських занять)

58

годин - самостійна робота

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший

бакалавр

МОВА ВИКЛАДАННЯ

українська

ФОРМА КОНТРОЛЮ

екзамен

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

нормативна для спеціальності 054 «Соціологія» та 231 «Соціальна робота»

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

базові знання з соціології, психології, права

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

оволодіння студентами теоретичними знаннями щодо соціальних відхилень та навичками дослідження соціальних девіацій та практичної роботи з особами із девіантною поведінкою

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Соціологія девіантної поведінки як наука

- Тема 1.** Вступ до соціології девіантної поведінки та її основні поняття
- Тема 2.** Теорії та концепції девіантної поведінки
- Тема 3.** Поняття норми в сучасному світі. Соціальний контроль
- Тема 4.** Специфіка дослідження девіантної поведінки. Профілактика девіацій

Модуль 2. Різноманіття світу девіацій

- Тема 5.** Злочинність як соціальне явище, її тенденції та сучасні різновиди
- Тема 6.** Девіації пов'язані із адиктивною поведінкою (алкоголізм, наркоманія та токсикоманія, ігроманія)
- Тема 7.** Суїцид як різновид девіації. Девіації сексуального характеру
- Тема 8.** Позитивні види девіацій

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- розуміти сутність девіантної поведінки як соціального феномену;
- мати системне уявлення про природу, закономірності функціонування та відтворення девіантної поведінки;
- знати теорії та концепції, що пояснюють девіантну поведінку, ключові терміни та поняття соціології девіантної поведінки;
- розуміти причини, що породжують девіантну поведінку;
- ознайомитися з основними методами дослідження девіацій;
- вміти знаходити ефективні методи вирішення соціальних проблем породжених негативними видами девіантної поведінки;
- володіти навичками використання соціологічного інструментарію під час роботи з особами із девіантною поведінкою та надання їм соціальної допомоги;
- вміти організовувати і проводити самостійні соціологічні дослідження у галузі соціології

Донецький державний університет управління

- девіантної поведінки;
- використовувати набуті знання у професійній діяльності.

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАННЯ

- традиційні та проблемні лекції, бесіди;
- семінарські та практичні заняття;
- демонстрування, дослідницький, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий;
- аналіз літератури та джерел, метод проектів.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 100 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

- Виконання завдань на практичних та семінарських заняттях ~ 40 балів
- Виконання двох модульних контрольних робіт ~ 20 балів
- Захист індивідуального науково-дослідного завдання ~ 30 балів
- Заохочувальні бали ~ 10 балів.

Екзамен – 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни – середньоарифметичне балів поточної успішності та балів за екзамен

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:

перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, тренінгах, соціологічних дослідженнях девіантної поведінки.

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:

Шкала оцінювання ЄКТС	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Відмінно	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	Незадовільно	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

Донецький державний університет управління

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Гишинский Я.И. Девиантология: социология преступности, наркотизма, проституции, самоубийств и других «отклонений». Монография. 3-е издание, исправленное и дополненное. СПб.: Издательский Дом «Алеф Пресс», 2013. 650 с.
2. Мінц М.О. Соціологія девіантної поведінки: Навчальний посібник / За ред. М.О. Мінца. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. 244 с.
3. Руценко І.П. Соціологія злочинності: Монографія. Харків: Вид-во Націон. ун-ту внутр. справ, 2001. 370 с.
4. Чаплик М.М. Соціологія девіантної поведінки: навчальний посібник. Маріуполь, 2016. 322 с.

Англомовні видання:

1. Douglas J. D., Waksler F. C. The Sociology of Deviance: An Introduction. Boston: Little, Brown & Co. 1982. 417 p.
2. Clinard Marshall B., Meier Robert F. Sociology of Deviant Behavior. 15th Edition. Cengage Learning. 2015. 624 p.
3. Goode Erich Deviant Behavior. 11th Edition. Routledge, 2016. 424 p.
4. Thio Alex, Taylor Jim D., Schwartz Martin D. Deviant Behavior. 11th Edition. Pearson, 2012. 473 p.

Інтернет джерела

1. Deviant Behavior. Journal. URL: <https://www.tandfonline.com/loi/udbh20>
2. Я кидаю курити! Сервіс з надання допомоги у припиненні куріння. URL: <http://stopsmoking.org.ua/>
3. Русский народный сервер против наркотиков. URL: <https://www.narcom.ru/publ/info/1137>
4. Протидія та попередження булінгу (цькуванню) в закладах освіти. Онлайн курс на платформі Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MON+AB101+2019_T2/about
5. Боротьба з корупцією. Онлайн курс на платформі Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/NAUKMA/ANTICOR101/2015_T2/about
6. Дослідження корупції: Як це працює? Онлайн курс на платформі Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IRF+CSHW101+2018_T1/about
7. САУ. Портал Соціологічної асоціації України. URL: <http://sau.in.ua/>